

RIZIČNO PONAŠANJE I IZLOŽENOST BUCI MEĐU ADOLESCENTIMA

Jelena Tomac Jovanović¹, Tihomir Jovanović^{2*}, Božica Lovrić², Sabina Cviljević²

¹Srednja škola Pakrac, Bolnička 59, 34550 Pakrac, Hrvatska

²Opća županijska bolnica Požega, Osječka 107, 34 000 Požega, Hrvatska

Sažetak

Uvod: Adolescenti su, ovisno o interesima, odgoju, obrazovanju, navikama pod povećanim rizikom od utjecaja buke na njihovo zdravlje te psihički i fizički razvoj.

Cilj rada: Istražiti rizično ponašanje i stavove adolescenata prema buci; istražiti u kojoj mjeri adolescenti prepoznaju simptome i znakove utjecaja buke na vlastito psihofizičko zdravlje.

Ispitanici i metode rada: U istraživanje je uključeno 533 učenika Srednje škole Pakrac u dobi od 15 – 19 godina. Podaci su prikupljeni pomoću anketnog upitnika koji sadrži ukupno 32 pitanja/stava/tvrdnje. Korišteni su izvorno pisani programi za baze podataka te statistički paket SPSS.

Rezultati: Učenici viših razreda (trećeg i četvrtog) pokazuju bolje poznavanje vrste buke koje mogu oštetiti sluh i slažu se s tvrdnjom da slušanje glasne glazbe može oštetiti sluh u odnosu na učenike prvog i drugog razreda. Stariji ispitanici smatraju da buka ima najveći negativan utjecaj za vrijeme odmora i opuštanja te da posljedica buke može biti tjeskoba, depresija i visok krvni tlak za razliku od mlađih učenika. Mlađi ispitanici oštećenje sluha bukom češće povezuju sa starijim osobama. Stariji ispitanici rjeđe slušaju glazbu više od jednog sata preko slušalica.

Zaključak: Istraživanje je pokazalo da je rizično ponašanje adolescenata, nažalost, u skladu sa svjetskim trendovima. Na njega se može i mora utjecati i to kroz integrirane programe unutar osnovnog i srednjeg obrazovanja. Pravilnom edukacijom djece i roditelja o razini buke u okolini u kojoj žive, rade ili se zabavljaju te načinu na koji mogu utjecati na smanjenje buke, oštećenja sluha moguće je prevenirati, ili barem odgoditi.

Ključne riječi: adolescenti, buka, oštećenje sluha, rizično ponašanje

RISKY BEHAVIOUR AND EXPOSURE TO NOISE AMONG ADOLESCENTS

Jelena Tomac Jovanović¹, Tihomir Jovanović^{2*}, Božica Lovrić², Sabina Cviljević²

¹High School Pakrac, Bolnička 59, 34550 Pakrac, Croatia

²General County Hospital Požega, Osječka 107, 34000 Požega, Croatia

Abstract

Introduction: Adolescents, depending on their interests, upbringing, education and habits, are under greater risk of noise influence which affects their health, as well as psychological and physical development.

Aim of this work: To do some research based on risky behaviour and adolescents' behaviour towards noise; to explore in which way adolescents recognize symptoms and signs of noise influence to their own psychological and physical health.

Examinees and work methods: 533 students of High school Pakrac (age from 15 to 19) were included in this research. Information was collected through survey which consisted of 32 questions/ attitudes/ thesis. Data basis originally written programmes and statistical package SPSS were used.

Results: Students of higher grades (third and fourth grades) show better recognition of noise types

which can damage hearing and they agree with a statement that listening to loud music can damage hearing, whereas students of first and second grades disagree. Older examinees believe that noise has the most negative influence during the period of leisure and relaxation. They also believe that anxiety, depression and high blood pressure can be the consequences of noise. Younger examinees disagree with these statements and they relate hearing damage by noise to older persons. Older examinees rarely use headphones to listen to music for more than one hour.

Conclusion: The research showed that risky behaviour of adolescents is, unfortunately, in accordance with the world trends. It can be and it has to be influenced by the integrated programmes within primary and secondary education. By regular education of both children and parents when it comes to noise level in their living, working or entertainment environment, and when it comes to the ways in which they can decrease the noise level, hearing damages can be prevented, or at least postponed.

Key words: adolescents, noise, hearing damage, risky behaviour

TJELESNA AKTIVNOST ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA TOPLICA LIPIK

Oto Kram*, **Robert Rendulić**, **Senka Rendulić Slivar**, **Merisanda Časar Rovazdi**

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Lipik, Marije Terezije 13, 34551 Lipik, Hrvatska

Sažetak

Uvod: Rezultati istraživanja Hrvatske zdravstvene ankete 2003. na 12000 osoba starijih od 18 godina su pokazali da je ukupno nedovoljno tjelesno aktivno 35,8% ispitanika (oko 44% muškaraca i 32% žena) u Hrvatskoj. U radu je procijenjena tjelesna aktivnost fizioterapeuta i specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije u Toplicama Lipik i komparirana sa tjelesnom aktivnošću stanovnika Hrvatske.

Cilj rada: Cilj je bio ispitati sklonost redovitom vježbanju i tjelesnim aktivnostima, kao čimbenika zdravog stila života, zdravstvenih djelatnika Toplica Lipik koji vježbanje redovno sugeriraju pacijentima ili klijentima.

Materijal i metode: Istraživanje je uključilo 46 ispitanika, zdravstvenih djelatnika u Toplicama Lipik. Korišten je standardizirani upitnik o stupnju tjelesne aktivnosti.

Rezultati s diskusijom: Anketirano je 46 djelatnika, uz primjenu standardiziranog upitnika, 14 muškaraca i 32 žene, prosječne životne dobi 36,43 (u rasponu od 20-63) godine.

17 ispitanika je veoma aktivnih, 18 aktivnih, 6 umjereno aktivnih i 5 neaktivnih. Rezultati istraživanja ukazuju da je 76% ispitanika aktivno ili vrlo aktivno. Najveći postotak veoma aktivnih i aktivnih 90% (18) je među ispitanicima od 20-29 godine života, 62% (8) ih je u dobi od 30-39 godine, 80% (4) starosti od 40-49 godine, 71% (5) od 50-59 godine života, dok među starijima od 60 godina nema aktivnih i veoma aktivnih.

Zaključak: Ova skupina ispitanika je iznad prosječno aktivna u odnosu na ostalu populaciju u Hrvatskoj. Tjelesna aktivnost zdravstvenih djelatnika Toplica Lipik bila je ovisna o njihovoj životnoj dobi i sugerira zdrav stil života ispitanika.

Ključne riječi: tjelesno vježbanje, zdravstveni djelatnici, Toplice Lipik